

in Missis cantatis, a populo cantari possit in lingua polonica: *Gloria, Credo, Sanctus et Agnus Dei*.

In Missis solemnibus lector, subdiaconus vel diaconus, decantatis latine lectione, epistola et evangelio, possit immediate et versus populum eosdem textus in lingua polonica perlegere.

In Missis cantatis ipse sacerdos, perfecta aut decantata lectione vel epistola et evangelio in lingua latina, possit immediate et versus populum perlegere eosdem textus in lingua polonica.

Servatis de cetero servandis. Contrariis quibuslibet non obstantibus.

Die 7 Julii 1961.

† C. Card. CICOGNANI
S. R. C. Praef.

Henricus Dante
a Secret.

INSTRUKCJA EPISKOPATU POLSKI

o wprowadzenie w życie przywileju Stolicy Apostolskiej z dnia 7 lipca 1961 r.

Konferencja Episkopatu Polski, na 69 posiedzeniu, przyjęła i podaje do wykonania następującą Instrukcję.

I. ŚPIEWANIE STAŁYCH CZĘŚCI MSZY ŚWIĘTEJ

1. Teksty Mszy św.: *Gloria, Credo, Sanctus* wraz z *Benedictus, i Agnus Dei* mogą być śpiewane przez wiernych w języku polskim jedynie w przekładzie zatwierdzonym przez Episkopat. Taki tekst tłumaczenia posiadają wszystkie Kurie Biskupie — przy czym, obok „Credo“ mszalnego, dopuszczalne jest „Wierzę w Boga...“ używane w pa-cierzu.

2. Do wymienionych tekstów mszalnych można wykonywać jedynie te melodie, które otrzymują aprobatę Podkomisji Liturgicznej Episkopatu dla Spraw Muzyki i Śpiewu Kość. Jedną z takich melodii znajduje się w *Śpiewniku Parafialnym* — Wydawnictwo Kurii Biskupiej — Olsztyn, 1961 — str. 74 nn.

3. Po uzyskaniu przywileju Stolicy Apostolskiej, w miejsce tekstów stałych podczas Mszy św. śpiewanych, nie wolno wykonywać innych dowolnych pieśni. Pieśni takie mogą być śpiewane tylko w czasie Mszy św. czytanych, byleby ich treść była zbliżona do poszczególnych części mszalnych.

UWAGA: Czynnym udział wiernych we Mszy św. śpiewanej, jeżeli chodzi o śpiewanie stałych części mszalnych, jest następujący:

Wszyscy wierni śpiewają:

- a) **po łacinie:** liturgiczne odpowiedzi:
Amen,
Et cum spiritu tuo,
Gloria Tibi Domine,
Habemus ad Dominum,
Dignum et iustum est.

Sed libera nos a malo,
Deo gratias.

- b) **po grecku:** Kyrie elejson... Christe elejson...
Kyrie elejson...
- c) **po polsku:** Gloria,
Credo — albo mszalne, albo z pacierza,
Sanctus razem z Benedictus,
Agnus Dei.

Dowolne — okresowe pieśni w języku polskim mogą być śpiewane podczas Mszy św. śpiewanej, po odśpiewaniu świętych słów liturgii — np. w czasie ofiarowania, po podniesieniu.

4. Pomimo przywileju Stolicy Apostolskiej, zaleca się pielęgnowanie i wykonywanie śpiewu gregoriańskiego i polifonii w języku łacińskim, tam, gdzie są odpowiednie warunki (Zespoły śpiewaków, chóry kościelne ect.).

5. W Seminarjach Duchownych diecezjalnych i zakonnych, nauce śpiewu gregoriańskiego należy, zgodnie z programem, szczególnie pielęgnować, a także w Domach zakonnych nowicjackich, tym bardziej, że i nowe liturgiczne polskie melodie oparte są na rytmie i modalności gregoriańskiej.

6. Poleca się wszystkim Rządcom kościołów parafialnych, rektorskich i zakonnych, by z całą gorliwością wyuczali — z pomocą organistów i kościelnych zespołów śpiewaczych — ogół wiernych śpiewać części mszalne zgodnie z przepisami niniejszej INSTRUKCJI. Szczególną uwagę należy zwrócić na dźwięk i młodzież, która mając łatwość pamięciowego opanowania tekstów melodii będzie je wykonywać wzorowo.

7. Wymienione w Indulcie części można również śpiewać i recytować po polsku w czasie Mszy dialogowanych. W czasie Mszy czytanych i dialogowanych można również śpiewać odpowiednie zwrotki pieśni mszalnych.

II. CZYTANIE EPISTOŁY I EWANGELII

8. Zgodnie z udzielonym Indultem w czasie wszystkich Mszy uroczystych lektor, subdiakon i diakon, natychmiast po odśpiewaniu Lekcji Epistoły lub Ewangelii, zwróciwszy się do wiernych, odczytują je po polsku. Tekst Lekcji lub Epistoły należy poprzedzać tylko nagłówkiem o następującym brzmieniu:

CZYTANIE KSIĘGI

CZYTANIE PROROKA

CZYTANIE DZIEJÓW APOSTOLSKICH

CZYTANIE LISTU ŚW. APOSTOŁA DO

CZYTANIE KSIĘGI APOKALIPSY ŚW. JANA APOSTOŁA.

Tekst Ewangelii należy poprzedzać tylko nagłówkiem w brzmieniu: SŁOWA (POCZĄTEK) EWANGELII ŚWIĘTEJ WEDŁUG ŚWIĘTEGO..... Dopiero po odczytaniu Epistoły po polsku Subdiakon całuje rękę Celebransa. Podobnie dopiero po odczytaniu Ewangelii po polsku Subdiakon zanosí jej tekst do ucałowania Celebransowi.

9. Wskazane jest aby w kościołach w długim prezbiterium lektor, diakon i subdiakon, przy czytaniu lekcji i ewangelii podchodzili do balustrady.

10. W Mszach śpiewanych sam Celebrans natychmiast po odśpiewaniu Epistoły, zwróciwszy się do wiernych, odczyta jej tekst po polsku. Podobnie po odśpiewaniu Ewangelii odczyta jej tekst po polsku.

11. Przypomina się, że według rubryk mszału, w każdej mszy śpiewanej (bez asysty), Lekcję i Epistolę może śpiewać Lektor, a jeżeli go nie ma, Celebrans nie musi śpiewać Lekcji i Epistoły, lecz może je tylko odczytać. Wypada jednak, aby w dni świąteczne Epistoła była śpiewana.

12. W związku z udzielonym Polsce Indultem, do Mszy uroczystych i śpiewanych mają zastosowanie następujące przepisy Instrukcji Świętej Kongregacji Obrzędów z dnia 3 września 1958 r.:

„16. c) Tam gdzie specjalnym indultem zezwolono, aby w Mszach śpiewanych celebrans, diakon i subdiakon oraz lektor, po odśpiewaniu Epistoły lub Lekcji oraz Ewangelii według melodii gregoriańskich mogli wygłosić te teksty także w języku narodowym, powinni je głośno i wyraźnie odczytać. Nie wolno posługiwać się śpiewem gregoriańskim autentycznym lub podobnym.

96. e) Tam gdzie Stolica Święta pozwoliła na odczytanie Epistoły Ewangelii w języku narodowym, po prześpiewaniu tekstu łacińskiego, komentator nie może tego czynić zamiast Celebransa, Diakona, Subdiakona czy Lektora“.

Natomiast w Mszach czytanych, nie objętych Indultem, Lekcję, Epistolę i Ewangelię może odczytać Komentator, lub jakiś Lektor, zgodnie z numerem 14 c) cytowanej Instrukcji Świętej Kongregacji Obrzędów.

13. Polskie teksty należy czerpać ze zbiorów perykop, zatwierdzonych przez władzę kościelną do czytania na kazalnicy.

14. Niniejsza Instrukcja Episkopatu wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 1962 roku.

Imieniem Episkopatu Polski

† Stefan Kard. Wyszyński

Prymas Polski

Ks. MICHAŁ CZAJKOWSKI, Rzym

DNI BIBLIJNE W LOWANIUM

W dniach od 23 do 30 sierpnia 1961 roku mury Katolickiego Uniwersytetu w Lowanium gościły ok. 200 biblistów z różnych krajów Europy zebranych na dorocznej, trzynastej już z kolei sesji studiów letnich nad Pismem świętym. Temat ramowy tegorocznych Lowańskich Dni Biblijnych brzmiał: „La Venue du Messie — Messianisme et Eschatologie“. A oto pokrótce dorobek naukowy tych Dni¹.

Jezus i Jego drużynie przyjdzie — to temat pierwszej konferencji, którą wygłosił o. B. Rigaux, profesor kolegium franciszkańskiego w Brukseli. Kiedy ewangelisci wkładają w usta Jezusowe przepowiednie Jego powrotu przy końcu świata, czy mamy do czynienia z autentycznymi słowami Chrystusa czy też z przypisaniem Mu przekonań pierwotnego Kościoła? — stawia kwestię prelegent. I wyjaśnia: w świetle pierwszego listu do Tessaloniczan możemy odtworzyć terminologię eschatologiczną, która odzwierciedla stan rzeczy sprzed r. 50 i stwierdzić, że dylemat ten, postawiony wyżej nie istnieje. Między wiarą gminy chrześcijańskiej a rzeczywistym nauczaniem Chrystusa Pana istnieje — niezaprzeczalna ciągłość. Inny problem to antynomia między faktem obecności zwiasto-

¹ Był mi dostępny biuletyn prasowy wydany przez organizatorów Dni Biblijnych.